

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dijous 17 de Mars de 1898

Núm. 3.503

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes Ptas. 3'50
En provincies trimeses 3'50
Extranjer y Ultramar 7
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

Tos

Desapareix ràpidament usant lo

XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos

FARMACIA SERRA.

Oberta tota la nit.

Tos

AVÍS

Lo taller y botiga de marmolista y esculptor de Viuda y fill de Agustí Auqué, del carrer de Monterols número 25, s'ha traslladat á la plassa de la Constitució, número 17 y Galanas, 1.

Especialitat en xamaneyas, panteons y tot lo referent en marbres del país y estranjers.

Vinyas Americanas

DE

Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, rer milions.—Preus reduhits y autenticitat garantizada.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

L' ADVOCAT

Don Bienvenido Pascó Tarrech

ha establert son despaig en l' entressuelo de la casa núm. 1 del carrer Arrabal de Santa Anna, (cantonada á la de Monterols) y té l' gust d' oferir sos serveys á sos coneguts y amichs y al públich.

Horas de despaig: de 10 á 11 y de 6 á 8.

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo meeting regionalista

de Vilafranca del Panadés

IV

En aquesta forma lo President del Centre Catalanista D. Joseph Soler doná comens á l' acte pera presentar á la reunió lo candidat D. Joan J. Permanyer. En inspiradas frases y conceptes clars recordá al auditori las brillants campanyes sostingudas per lo senyor Permanyer en l' Ateneu Barcelonés, Academia de Jurisprudencia y Llegislació y en l' Universitat literaria de Barcelona en defensa del dret y la llibertat de Catalunya, escusantse de fer cap comparació entre tant illustre català y la persona (encasillada), per lo Govern.

S' excusá també de fer ressaltar los mérits que concorren en la personalitat del Sr. Permanyer com á digne descendent d' aquell altre de bona memoria, per las batalles lliuradas ab valentia y profit contra l' Po-

der centralista, deixantho pera 'ls oradors que l' havian de succehir en la paraula.

Acte seguit s' aixecá, pera fer ús de la paraula lo jove vilafranquí D. Lluís Fuster, qui en aquest acte hi portava la veu del «Comité Comarcal Federalista», parlant per exprés encàrrech de son digne President, quia hermós discurs tenim á satisfacció lo publica-lo á continuació:

Senyors electors:

Escudantme ab la resolució del partit republicà federal d'aquest districte y portant la veu del President del «Comité Comarcal Federalista» y del «Comité de publicá Democràtic Federal» de la present vila, m' atreixo á dirirvos ma humil paraula ab lo filloable de que accepteu, defensau y treballau á favor del candidat elegit, del illustre y distingit catedràtic de la facultat de dret de la Universitat de Barcelona, del popular regionalista y gentil home català, senyor Permanyer, demócrata de cor, digne successor d' aquell célebre Ministre que sapigué esquinser l' acte de Diputat avans de doblegarse per las imposicions despóticas del poder central, gloria y orgull de la patria del general Prim, fill d' aquesta hermosa terra catalana que 's preocupa per ser lliure, gran y próspera, que 's preocupa pera redimir á l' home y regenerar á la humanitat entera.

Hem realizat, ciutadans, un dels actes més assombrosos é insólits que presenciari poguém en lo transcurs de la vida. Lo nombrar candidat del districte del Panadés, catalanistas y federales, al modest y senzill Permanyer, havém confirmat l' existencia d' aquella veritat que está encara per sobre l' inteligencia humana; d' aquella veritat que proclama la llibertat científica y enlayra la bellesa etnográfica de nostra patria; d' aquella veritat que, repelin egoismes de banderia y preocupacions d' escola, fa visible y fins palpable la existencia d' una sola familia que 'ls polítichs vidors han sapigut representarla dividida donantli diferents calificatius, fent veure una heterogenitat impertinent é inadmissible, pregonisant un antífessis fals y absurd y consignant equivocadament que entre federales y catalanistas ens separa un abim, suposat que tenim noms distints. No; no fa l' homo lo nom. Lo sacerdot y l' padri poden en lo sagrament del bapisme darnos noms diversos, mes aixó no priva de ser germans, ho som, fills d' una sola mare, de Catalunya.

En aquets, que no son altres que 'ls centralizadors, que durant la present lloyta electoral apostrofan de temeraris als catalanistas y d' inconseuents als federales, apartantme de sa conducta aster, falás é hipócrita, desde lo alt de la tribuna en que estich, jo 'ls hi pregunto: ¿Lo catalanisme y la federació s' exclouhen mútuament? No. Res los separa. Tot los lliga. Lo catalanisme es la proclamació de la llibertat regional. La federació la proclamació de la llibertat humana. Un y altre tenen patria. La d' aquell es Catalunya; la d'

aquest es lo mon. En lo mon s' hi troba Catalunya. Catalunya forma part integrant del mon. ¿Que ens separa, donchs? Esborra la federació las fronteras de las nacions per dir als homes: tots sou lliures. Escriu lo catalanisme sobre las fronteras esborradas: respectuosos, germans. Las dues, aprofitadas per l' estética, nos presentan la varietat mes armónica de la ciencia etnológica. La varietat de la federació es lo suplement de la varietat de la regió. La varietat de la regió es lo complement de la varietat de la federació. Aquesta varietat es la llei de la naturalesa ¿quif es? Es la llei de tots.

En principi federal ens regoneixém lliures; en principi regional ens regoneixém catalans. ¿Hi ha res més llógich? Al acceptar l' idea regional ó sia lo regoneixens catalans; al acceptar l' idea federativa ó sia lo regoneixens lliures, preva per deducció metafísica y absoluta que hem arribat á la major edat, que hem acceptat la Veritat com expressió dels nostres sentiments, la Veritat com prenda del nostre amor, la Rahó com arma de nostra llyuya y la Justicia com poder del nostre Estat.

Al aixecarse avuy un fill d' aquesta noble y lleal terra y dir ab veu potent y vigorosa á las ingerencias estranyas que 'ns rosegan y podreixen: respectueuse, soberania, potestada una vezada més que si llava exóticas no li respectan la llibertat de sa patria, sabrá heróicament, no rebalarse, sino imposarse contra l' lladre que pretenguí robarli. Lo dret consuetudinari lo garanteix. Las ideas son primeras que 'ls interessos. L' interés d' usurpar la llibertat agena es un crim. L' idea d' oposarse es un mérit. Lo sér racional accepta l' mérit y aborreix lo crim. Qui diu lo contrari es un salvatge. Qui fa lo revés es un criminal. Ni criminals ni salvatjes caben á la nostra nació; que vagin al Caucas, al R ff, allí, entre moros, entre indis; baix la jurisdicció dels antichs quefes Conmerno y Legges; á veure la negra Bok-k, la dona de Moy, cacich de Latoka.

L' home que desprecia l' catalanisme, desprecia la federació y fins m' atreixeixo á dir la fraternitat humana. Es tan gran aqueix convenciment pera mí que, resumint lo pensament del tema que desenrotlo, entench, crech y estich cabalment persuadit que l' regionalisme es l' anella ó virolla que forma la cadena federativa de tots los poders que volen lliger á tots los tirans, á tots los despotas, á tots los que usan de forsas coercitivas pera reprimir la llibertat científica en cada una de sas manifestacions soberanas y sempiternas. Més gráfich. Lo catalanisme es un fil. La federació una cinta. Aquesta cinta está formada d' aquells fils. Aquells fils y aquesta ciata fan, mancomunadament, lo llas indisoluble de la fraternitat humana.

La persona que no vol viure ab fraternitat, ab perfecta armonia ¿cóm se diu? Segurament que no's diu federal ni catalanista; que's diu entre 'ls pobles culte boig ó horratzo. Cap persona civilizada, aymant de la pau y de la concordia, pot acceptar la perturbació com norma de sa vida. La biología parla molt alt en defensa de tal veritat. La biotomia nos ensenya perfectament que ab perturbacions intrínasias no hi ha vida estable y que si per forsa de la mateixa maldat es possible, es, allavoras, la vida de la mort.

Tenim, donchs, que la federació y l' catalanisme no s' exclouhen ni se separan, ans lo contrari, s' armonian, se confonen, se barrejan, ab una paraula, forman un sol cos y persegueixen una mateixa idea: la de fer efectiva la llibertat del home. L' una viu per l' altre. Son l' amor y la vida. L' amor pur de la donzella que procedeix del fons del cor. La vida ferma del viril jove

que justifica la grandesa de la immutable natura. Principis essencialment lliures, democràtics y progressius. Ideas fundamentalment perfectes, regeneratives y fraternals. Sistema vivificador, resplendent y plaenter que, al enlanyar l' un, enlanya l' altre; lo descobrir las bellesses encantadoras d' aquella, descubreix la d' aquest.

Quan veig la federació que uneix los pobles en la varietat, no puch deixar de veure 'l catalanisme ó regionalisme com element necessari y tal volta únich d' aquella missió. Quan sento 'ls clamors dels catalanistes demanant la llibertat d' aquesta terra, m' es forsós sentir als federals dihent en altres regions: mira andalús, á Catalunya com s' aixeca respectuosa y gran reclamant la llibertat perduda; mira valenciá, lo teu vehí com exigeix sos drets violats; mira gallego, com aquella altra punta dels Pirineus se desperta del somni estúpit que 'l condemna la forsa bruta del tirans; mira baturro, com los catalans volen novament fer cumplir la ley natural que á tots nos alcanza, senyalantse nou camí y obrintse pas espedit en la lluyta de la autoritat y la llibertat, del unitarisme y la federació, de l' ignorancia y de l' inteligencia, de la forsa y del dret, de las armas y de las lletras, de la guerra y de la pau, de las supersticions y las ciencias; mira extremeñy; mira asturiá; mira murciá; mira navarro; mira, eúskar, com hi ha entre nosaltres un poble que rebutja 'l vil tráfic del uniformisme y consagra devant del mon enter los drets sacrossants de l' humana naturalesa, preferint morir en holocaust de la patria verdadera áns de continuar essent tapats per la capa inmunda del centralisme y lligats per lo nús gordiá de la organisació política imperant.

Si benivolguis oyents. Tots vosaltres me coneixeu, ningú pot daptar de ma consecuencia política; poch sou los que no sabeu que desde l' instant que vareig adquirir l'ús de rahó, es á dir coneixement propi, veig abraçar l' idea federal. Infinitat de vegadas he exposat los principis que informa lo partit federal espanyol. Sempre he rebut de vosaltres inmerescudas distincions, alabansas, nobles y francas adhesions, justas y oportunas abressadas. Aceptáreu ara com altres vegadas las idees exposadas? Aixís ho espera qui creu que no 's deixareu enganyar. Sou liberals, y com á tals, no puch creure jo que aniréu á engrossar las filas als qui se 'n titulan sino de qui ho son. La llibertat no está á la boca sino en lo cor; no en los llabis, sino en la conciencia. La llibertat, la hermosa llibertat científica per tots estimada, germen de la varietat, consagrada á mes gran y hermosa dels temps moderns, vigorosa y reflexa la intimitat y analogia coexistent entre catalanistes y federals. Ella 'ns ha demostrat que la varietat, principi general dels catalanistes y federals, es compost d' una sola sustancia, extreta d' un sol cos, dimanada d' una sola molécula. Mes clar. Ella 'ns ha demostrat d' un modo eloquent que federalistas y catalanistas son uns, y ho son. Lo renaixement catalá ha de portar per consecuencia indeclinable y forsosa lo triomf de la federació. Ara pregunto jo: si lo renaixement catalá ha de portar necessariament per resultancia llógica lo triomf de la federació que es lo complement y perfecció de la llibertat que treballa per la federació y la llibertat qui treballa per lo renaixement catalá? Indistintament, federals y catalanistes, treballan per un sol fi. En diferents camins van á un sol punt. Molts dels uns y molts dels altres se miran desdenyosament, ab cert recel, com adversaris ó enemichs, y sens embarc seaten la mateixa aspiració sense sapi guerho, airesoran la mateixa idea sense donarsen compte. Aixó es una veritat innegable, la veritat que per moltes inteligencias humanes es una enigma. Tal volta, jo mateix, degut als meus poch y limitats coneixements intellectuals, no puch veurera y presentarla tant axiomática é inconcusa com aquelles personalitats ilustres que han arribat en el apogeo de la intelectiva: Valentí Almirall, Joan J. Permanyer son personas á las que m' refereixo. Per aqueix mateix objecte, deixo de profundissar l' assumpto ja que es propi d' altres oradors. Soch poch per la grandesa d' aqueixa veritat. Sols diré que si lo catalanisme no encarnés la llibertat y la democracia, jo seria lo primer en combatrel, y l' ultim en defensarlo.

Passém novament á lo catalanisme y la federació per última vegada. Son molts los oradors que han de fer ús de la paraula y procurará ser bren, tant com pugni y sápig.

Está reconegut per lo cervell mes ignorant y zafio aquell principi axiomátich de «lo principal, lo accessori ó sia de lo mes, lo menos». Si lo principal ó sia lo mes, te per causa la veritat no l' ha de tenir lo accessori ó sia lo menos. Si l' Occéa te per causa l' aygua no l' ha de tenir las gotas de que 's compon? Si lo catalanisme, lluny de rompre la llibertat científica,

observa y experimenta l' estética que trobarém, per ventura, en aquest tractat filosófic la bellesa de la federació?

Per aixó no vacilo ni trimolo al consignar á devant dels meus correigionaris que l' obra federativa no pot subsistir sense l' obra regionalista. Aquesta desaparixeria sense aquella. L' uns es la ciencia y l' altre l' art. L' art y la ciencia, no poden ni están subordinadas á las reglas arbitrarias de la rutina, sino que tenint per peu ó per base una y altre l' estética, no s' ha turen simplement en la etnografia, etnología y eteografia, ans lo contrari, corren, buscan y s' ufanan fins alcanzar la psicología, l' ética, la filosofia, la llógica, la sociología y també la teología para aixecar la bellesa més agermanada, acabada y encantadora en tots los ordre de la vida y enfonzar la mesquindat, la superstició y l' absolutisme formas de tota perturbació social y arrel de tota guerra fratricida.

Confio ab la vostra serietat y caballerositat. Espero que sense duptes empunyareu la bandera de germanó que havém enarbolat; que vos aplegareu baix sa sombra redemptora; que continuareu estudiant las condicions etnográficas y etnológicas de nostra regió; que permaneixereu veient en lo centralisme la negació de la vida dels homes y de la llibertat dels pobles; que prosseguireu creyent que l' uniformisme es un régime soporífer y sórdit, de vergonya y oprobi, tret de la ley de la forsa, sostingut per la superbia dels despótics y acceptat per la ignorancia suprema que impera; y que discurrint com sempre, al encararse ab los unitaris sense distincions de matisos, los hi direu: lo vostre sistema estaciona l' home, estanca 'l progrés, oscurreix la inspiració, atropella la inteligencia, inmovilitza la iniciativa, debilita la energía, uniforma la pau del cementiri, imita l' aspecte del cadáver, esclavisa la rahó suprema, cria 'ls abusos del caciquisme y recorda las antigas lleys axióticas de Roma, predomini del patriciat sobre la plebe y origen del despilfarro, de la prostitució y del crim en que vivían.

Al fer aquesta afirmació si algún adversari astut vos diu que es paradógica ó en son defecte que prova lo que tant s' ha dit, de que 'ls catalanistes volen tancar las portas de Catalunya á todas las rasses y nacions tots digueuloshi sense enmutarse, que lo que volen los catalanistes es que la persona que vingui á Catalunya y vingui á treballar, no ha robar.

HE DIT.

(Continuará).

Los castellans en temps de «Don Quixote de la Mancha»

(Acabament)

L' aixecament ab armes dels Paissos Baixos contra l' odiosa dominació dels castellans, despres de las matansas fetas en aquella cuaresma del any 1568 en casi todas las plassas públicas de aquelles capitals, nos podia fer esperar, y lo conde de Hoogstracten, un noble escapat de la matansa, y Lluís de Nassan, germá del príncep de Orange, al frente dels emigrats van invadir lo Brabant y lo Artois; lo Conde va esser dispersat però no va succehir lo mateix ab las forsas que portava en Lluís de Nassan al invadir la Groninga despres, y trobarse en Heyliger-Lee devant de las forsas dels «hidalgos castellans» manats pel conde d' Aremberg. La lluyta va ser de las mes rabiosas contra los dominadors y per últim en la batalla de Heyliger-Lee com se l' anomena, varen poguer veure los defensors de la independencia com los castellans varen perdre las calsas, los lleons varen quedar pelats; y lo general conde d' Aremberg mort demunt lo camp de batalla.

Molta feyna se li va girar al home que Felip segon va enviar á Bruselas de Capitá general, per fer de Belgica y Holanda provincias castellanas, com era lo seu plan, para després enviarhi remesas de castellans que haurian acaparát tots los empleos y fins tal vegada y hasta se pot assegurar que haurian declarat oficial la llengua que parlan los castellans, en las disset provincias de Belgica y Holanda y declarats dialectes los idiomas francés y flamenc que 's parlan allí, porque ab aixó de ficarse dintre á casa dels altres, los castellans may se han quedat curts, y de volguer ser mes que los altres allá ahont hi ha un castellá tampoch, però á Bélgica y Holanda los comptes los van sortir un poch desiguals. De segur que las remesas de empleats castellans que haurian sortit de Madrid cap aquells paisos, cosa que ya ho tenian comensat, haurian fet la felicitat, de aquella gent tan treballadora, porque la veritat, á Bélgica y Holanda la gent son molt mes atrassats que los castellans, porque en aquelles capitals no hi ha plassas de toros ni companyias

de toreros que ilustrin á la gent de aquelles capitals que volian dominar los «hidalgos» manats pel duch d' Alba.

Impotent se va veure aqueix capdill para sofocar la insurrecció qu' ell mateix havia promogut ab lo seu sanguinari proceder, y mes humillat y petit se va veure quant l' armada insurrecta manada pel comte de la Marca va entrar á La Brielle.

Aquest fet d' armes va determinar l' aixecament general de casi tota la Holanda á favor del príncep d' Orange y contra la dominació castellana venint despres de moltes peripecias la destrossa de la armada dels «hidalgos» per la escuadra insurrecta, l' aixecament del siti de Alkmaar per los dominadors, y la entrada de los insurrectes dins á la plassa forta de Gertruydenberg.

Tan mas parat va quedar lo tristement celebre duch d' Alba despres d' aquestas derrotas, que va haver d' agafar los paquets y tornarse en aquell país dels toreros deixant aquelles antes ricas provincias, moral y materialment fetas una llastima. De tot va treuren molt partit lo príncep d' Orange; convocant los estats generals van declarar traidor als «hidalgos» votant l' espulsió per la forsa d' aquesta classe de gent.

Molta era la constancia dels de l' altra part del Ebro para dominar aquelles provincias per la forsa y diners y tropas marxavan de las terras toreras cap als Paissos Baixos transformanse en casi lo matadero de tota l' Europa, molts pobles prenian las armas contra los dominadors, y negre pervindrà se va presentar al unitarista Felip segon per volguer castellanisar hasta la gent d' Holanda, que van preferir lluyter fins á destrossar l' exercit dels «hidalgos» per forsa, y las escuadras per mar, avans de ser unas provincias administradas de desde la Meca castellana, y per una gent que no 'ls entenian.

Lo centro de la dominació castellana era á Amberes port de mar y plassa molt comercial ja en aquella época, y allí varen determinar de posar siti los insurrectes, quen hi varen anar á aussiliar los sitiats los generals Romero Vargas Navarrete y Toledo (iquins noms més hidalgos!); la batalla va ser seria perdentla los insurrectes, y á l' entrar las tropas dels generals hidalgos dins Amberes hi va haver un saqueig que va durar tres dias y tres nits y després varen cremar lo palacio del Ajuntament y la meytat del poble.

Aixó feu que 'l partit indiferent de Bélgica se tirés als brassos del príncep d' Orange decretant l' armament general dels pobles lliures fins á conseguir la espulsió per la forsa, dels nobles hidalgos, com ho varen conseguir alguns anys més endavant.

Tant embafats ne varen quedar de la hidalguía castllana, y tan embafats encare están, que no fa mes de dos mesos que una tiple de la companyia que treballava al teatro «El Dorado» de Bruselas se va proposar cantar unas cansons en aquest teatro ab la odiada llengua castellana, que solzament al proposarho n' hi va haver prou porque se rebés ab una xiulada general. Era lo que se li podia fer, porque vegés que no volian sentir cantar ab la llengua dels que varen tenir de lluytar cent cinquanta anys per treuresels de casa, dels que varen saquejar y cremar Amberes y dels que varen fer las matansas en la Cuaresma del any 1568, quins fets de la dominació dels «nobles hidalgos» recordant ab horror los anys de Bruselas y de todas las capitals dels Paissos Baixos.

Reus 15 Mars 1898. I. LLEVAT.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 16 de Mars de 1898 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroides	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 31.	709 69	85 80		3/4	Ras.	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NEVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can.
9 m. 31.	Sol. 27 Sombra 17	5	14	S. S.	Cumul.	0/3

Sessió del Ajuntament
Baix la presidencia del M. I. Sr. Alcalde D. Joseph M. Borrás Sardá y ab asistencia dels regidors senyors Vallvé, Briansó, Casagualda, Massó, Vergés, Nougués, Romero, Bartullí, Quer, Más, Jordana, Pallejá y Jové, tingué lloch ahir á dos quarts de vuyt del vespre la de primera convocatoria.

Se llegiren y quedaren aprobadas las actas de las anterior y extraordinaria para acordar los medis de fer efectiu lo cupo de consums. En aquesta lo Sr. Romero demana que constés son vot á favor dels que votaren pel arrendament del impost.

L' Ajuntament quedá enterat del lloch ahont quedarán instaladas las taulas electorals para las eleccions del dia 27 y 'ls senyors Regidors que las han de presidir.

S' aprobá 'l dictamen de la secció d' Hisenda donant á la sollicitud de D. Ricart Llagostera Roig, y acceptant la transmissió de son crédito á favor dels senyors Gambús y Bartullí.

Yguamental s' aprobá y ab forsa executiva lo plech de condicions para treurer á subasta l' alumbrat públich per la electricitat en lloch del mixte per gas y electricitat, presentat per la secció de Foment.

Aixis mateix s' aprobá lo dictamen d' aquesta secció participant que quedava acabada la cloaca de la Rambla de Miró y que procedia canviar als propietaris de las casas de la mentada Rambla los rebuts preventius per altres definitius de las cantitats que en concepte de suscripció pública havian entregat para costejar part de la obra.

S' aprobaren los dictamens de la secció de Foment donats ó las sollicituds de D. Tuiys Sardá y Valleny, D. Antoni Plana y Salvat y D. Ramon Bonet y Banús para fer obras en sas fincas urbanas.

Se doná compte del resultat de la subasta de las parcelas en que s' ha dividit una part dels terrenos de davant l' Hospital, y á las que no més hi va acudir un postor para la parcela senyalada en los planos ab la lletra N á qui quedá adjudicada per lo preu de tassació 3.436'35 pessetas.

A proposta del Sr. Vergés s' acordá obrir una nova subasta.

S' aprobá una liquidació presentada per lo contractista D. Jaume Fochs; y ab la aprobació de varis comptes de particulars acabá 'l despaig ordinari, aixecantse la sessió.

A causa de las darreres plujas, los carrers de nostra població, no empedrats, están molt malament, donchs á més del fanch hi ha fondos clots que poden ocasionar lo volch d' algun carruatje.

Esperém que la secció de Foment de nostre Municipi dedicará especial atenció á aquest assumpto.

Una nova agrupació catalanista tenim noticia d' haverse constituhit á la important vila de Valls. Los nous associats venen uns de nou á las llyugas de la política y altres son ja d' antich companys de catalanisme, mes tots se manifestan plens del major entusiasme en treballar para 'l bé de Catalunya. No havém rebut encare la llista dels senyors que compendrán la Junta Directiva de la naixent agrupació pero sabém que al sen davant hi figura un dels advocats de major influencia en aquella comarca y entre 'ls que fins are han suscricit la seva petició demanant l' ingrés com á socijs de la «Unió» hi ha importants propietaris. Saludém á la nova entitat germana d' ideals desitjantli forsa prosperitat.

Ahir tinguérem lo gust de saludar en aquesta ciutat á nostre distingit amic D. Joan Cañellas, ex diputat á Corts, y cándidat para la circumscripció en las vinentas eleccions, qui retornava d' una excursió que junt ab nostre també distingit amic D. Pere N. Gay, igualment candidat para aquesta Circumscripció, havían fet á la important vila de Cornudella para cambiar impresions ab los seus amichs.

Avuy los Srs. Cañellas y Gay ab lo mateix objecte sortiran cap á l' Espluga de Francolí.

En la nit del próxim dissapte, festivitad de Sant Joseph, tindrà lloch en los salons de la concorreguda societat «El Alba» un lluhit ball ameniset per la brillant banda «Juventud Rensense».

Para la nit del dia 20, se prepará la representació del drama en tres actes del immortal poeta catalá Frederich Soler, «Las Jeyas de la Roser».

En la funció de demá tindrà lloch en lo Teatre Fortuny lo benefici de la simpática tiple cómica senyoreta Adelina Tani.

Lo programa de la funció, segons nostras noticias lo compendrán las bonicas y xistosas ebretas «Lubino» «El Polichinela» y «El Monaguillo», aquestas dos en castellá.

La beneficiada, junt ab la seva germana Srta. Elena executarán per segona vegada lo ballable «La Chiozzotta» que tant agradá á nostre públich lo dia que 's posá en escena «El Capitán fracassa».

Encare que un divendres, y de Curesmá, no es lo dia més indicat para disposar lo benefici d' una artista, no dubtém que la simpática actriu tindrà la satisfacció de veure una bona entrada, y aixís li desitjém.

Abir varem tenir la satisfacció de donar una encaxada ab nostre amic y apreciable company en la premsa D. Joseph M. Boronat.

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d' ahir, la cantitat de 1114'66 pessetas.

SECCIO OFICIAL

Alcaldía Constitucional de la ciutat de Reus REEMPLASSOS

Devent rebres en aquesta Casa Consistorial lo dia 17 del actual de las deu del matí á la una de la tardé y de las 5 de la matiera á las 8 de la nit las probas dels expedients de las exencions legals alegadas pels minyons concurrents al present Reemplás ó als d' anteriors que s' expressan en la relació adjunte aquesta Alcaldía, en cumpliment de lo prescrit en l' art. 63 del vigent Reglament para la execució de la Lley cita als tres minyons que hagin obtingut en lo sorteig los tres números següents á cada un dels minyons que eleguin exenció, para que ells ó sos pares se presentin en la Casa Consistorial l' indicat dia y hora á fi de que puguin, si ho consideran necessari, alegar en l' expedient las contrajustificacions que se 'ls hi ofereixin.

Y para que serveixi de citació als minyons interessats se publicará y fixará aquest bando en la forma de costum.

Reus 15 de Mars de 1898.—L' Alcalde, Joseph Maria Borrás.

RELACIO QUE SE CITA

Reemplás de 1896

Para las 10 del matí

Fernando Abadal Prats	número 1 del allistament.
Agustí Alonso Martí	» 9 del »
Pere Anguera Valldaví	» 14 del »
Antolín Antolín Sardá	» 15 del »
Eduart Argemí Torrá	» 17 del »
Baldomero Anton Massagué	» 19 del »
Pere Boleda Boleda	» 29 del »
Anton Boleda Saperas	» 30 del »
Marián Boria Roig	» 32 del »
Enrich Borrás Margalef	» 33 del »
Josquím Camps Bosch	» 41 del »
Franciscó Constantí Barbonés	» 63 del »
Francisco Gros Torres	» 67 del »
Rafel Dalmau Borrás	» 70 del »
Francisco Español Salvat	» 75 del »
Joseph Estivill Fortuny	» 77 del »
March Ferrater Capdevila	» 81 del »
Anton Ferrer Agramunt	» 82 del »
Joseph Ferrer Capdevila	» 84 del »
Ramon Fonts Sedó	» 93 del »

Para las 5 de la tarde

Anton Gavaldá Segarrés	» 104 del »
Manuel Gebellí Maimó	» 105 del »
Joseph Giol Grau	» 109 del »
Martí Gran Guillemat	» 113 del »
Bonaventura Grau Olivé	» 114 del »
Joseph Gual Miró	» 117 del »
Joseph López Cervera	» 125 del »
Anton Mallafré Ferré	» 136 del »
Joan Masdeu Folch	» 147 del »
Joseph Massó Sendrós	» 148 del »
Joseph Matas Rull	» 149 del »
Joseph Mendoza Domenech	» 151 del »
Carlos Molons Lleó	» 155 del »
Joan Mansó Gispert	» 156 del »
Pau Montseny Coll	» 157 del »
Manuel Nicolau Lleó	» 164 del »
Salvador Odena Forcadell	» 167 del »
Francisco Olivé Fortuny	» 169 del »

Registre civil

dels dias 14 y 15 de Mars de 1898

Nacimientos

Enrich Salomó Copons, de Joan y Antonia.—Mercé Corts Magriña, de Joseph y María.—Matilde París Bargalló, de Francisco y María.

Matrimonios

Cap.

Defunciones

Dolors Martí [Piqué, S. Anton, 4.—Teresa Bieta Baldrich, Concepció, 14.—Rosa Pla Ramón, Germanetás.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Patrici.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Continúa á dos cuarts de 7 del vespre se la novena de Sant Salvador d' Horta.

Sant de demá.—Sant Gabriel.

SECCIO COMERCIAL

BOLSI DE REUS

Cotisacions realissadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	61'75	Cubas del 86	86'50
Exterior	76'05	Cubas del 90	72'25
Colonial	86'50	Aduanas	92'75
Norts	22'25	Oblig. 5 p $\frac{1}{2}$ Almansa	77'75
Fransas	19'05	Id. 3 p $\frac{1}{2}$ Fransa	38'50
Filipinas	92'37		

PARÍS

Exterior	54'75	Norts	
París	40'50	Londres	35'55

GIROS

Se reben ordres para operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	61'72	Filipinas	
Exterior	75'90	Aduanas	93'
Amortizable	72'50	Cubas 1896	86'37
Fransas	19'05	Cubas 1890	72'25
Norts	22'30	Obs. 6 0/0 Fransa	71'75
Exterior París	54'62	Obs. 3 0/0	38'50

GIROS

París	40'50	Londres	35'55

Se reben ordres de Bolsa para Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda el comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvanexers.

Cap remey, ja sia untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebritats métricas, aixis nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ha demostrat, que la curació de las hernias perteneix unica y exclusivament al art mecánich, acompañat dels coneixements anatómichs suficientes.

No deuen confiar en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients para contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt pochs los que saben colocalos; rarissims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretat vos dirá que para la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de cautchouc ab ressort, testimoniando aixis lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics para evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas para corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clauselles á Barcelona. Establiment «La Cruz Rojas».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Diversions públicas

TEATRO FORTUNY

Gran Companyia italiana d' ópera y opereta

D. EMILI GIOVANNINI

Funció para avuy.—2.ª d' abono de la 3.ª série.—Se posará en escena la magnífica ópera en 4 actes titulada «Martá».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A tres cuarts de neu.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
12:44 t. mercancías, segunda y tercera.
4:57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Vilanova).
15:58 t. per id.

De Reus á Mora

9:33 m.—1:04 t.—3:40 t.—7:49 y 9:57 nit.

De Mora á Reus

4:21 m.—8:00 m.—12:08 t.—6:04 t.—7:36 n

De Reus á Tarragona

8:30 m.—9:47 m.—2 t.—7:04 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m.—12:25 t.—4:30 t.—8:20 n.

Biblioteca Regionalista

Libreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2
- «La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2
- «Costums típicas», per id., 2
- «Alcover», monografía, per id., 4
- «Poesías», per Manel Marinell-lo, 2
- «Oda á Barcelona», per Jascint Verdguer, 4
- «Lo Pi de las tres brancas», per id., 2
- «L' Aglenya», per Ramon Masferrer, 4
- «Croquis Pirenechs», per J. Massó Torrents, 4
- «La Fada», per id., 4
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2
- «Arañ pel món», per Santiago Russinyol, 16
- «Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell, 12
- «Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20
- «Poesías», de Joan Maragall, 8
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8
- «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8
- «Montalba», per Bosch de la Trinxeria, 4
- «Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20

DR. I. CARALT SALA

METJE-OCULISTA

HA TRASLADAT SON CONSULTORI A LA

Ronda de Sant Pere núm. 9, pis principal

(entre el Passeig de Gracia y Plassa de Urquinaena).—BARCELONA.

CONSULTA de 10 á 12 y de 3 á 4.

JOSEPH PUJOL

Direcció pública

TEATRO FORTUNY

Gran Compañía Italiana

D. EMILIO GIOVANNINI

Primeró para ensay...—2.ª, 3.ª, 4.ª, 5.ª, 6.ª, 7.ª, 8.ª, 9.ª, 10.ª, 11.ª, 12.ª, 13.ª, 14.ª, 15.ª, 16.ª, 17.ª, 18.ª, 19.ª, 20.ª, 21.ª, 22.ª, 23.ª, 24.ª, 25.ª, 26.ª, 27.ª, 28.ª, 29.ª, 30.ª, 31.ª, 32.ª, 33.ª, 34.ª, 35.ª, 36.ª, 37.ª, 38.ª, 39.ª, 40.ª, 41.ª, 42.ª, 43.ª, 44.ª, 45.ª, 46.ª, 47.ª, 48.ª, 49.ª, 50.ª, 51.ª, 52.ª, 53.ª, 54.ª, 55.ª, 56.ª, 57.ª, 58.ª, 59.ª, 60.ª, 61.ª, 62.ª, 63.ª, 64.ª, 65.ª, 66.ª, 67.ª, 68.ª, 69.ª, 70.ª, 71.ª, 72.ª, 73.ª, 74.ª, 75.ª, 76.ª, 77.ª, 78.ª, 79.ª, 80.ª, 81.ª, 82.ª, 83.ª, 84.ª, 85.ª, 86.ª, 87.ª, 88.ª, 89.ª, 90.ª, 91.ª, 92.ª, 93.ª, 94.ª, 95.ª, 96.ª, 97.ª, 98.ª, 99.ª, 100.ª

Primeró para ensay...—2.ª, 3.ª, 4.ª, 5.ª, 6.ª, 7.ª, 8.ª, 9.ª, 10.ª, 11.ª, 12.ª, 13.ª, 14.ª, 15.ª, 16.ª, 17.ª, 18.ª, 19.ª, 20.ª, 21.ª, 22.ª, 23.ª, 24.ª, 25.ª, 26.ª, 27.ª, 28.ª, 29.ª, 30.ª, 31.ª, 32.ª, 33.ª, 34.ª, 35.ª, 36.ª, 37.ª, 38.ª, 39.ª, 40.ª, 41.ª, 42.ª, 43.ª, 44.ª, 45.ª, 46.ª, 47.ª, 48.ª, 49.ª, 50.ª, 51.ª, 52.ª, 53.ª, 54.ª, 55.ª, 56.ª, 57.ª, 58.ª, 59.ª, 60.ª, 61.ª, 62.ª, 63.ª, 64.ª, 65.ª, 66.ª, 67.ª, 68.ª, 69.ª, 70.ª, 71.ª, 72.ª, 73.ª, 74.ª, 75.ª, 76.ª, 77.ª, 78.ª, 79.ª, 80.ª, 81.ª, 82.ª, 83.ª, 84.ª, 85.ª, 86.ª, 87.ª, 88.ª, 89.ª, 90.ª, 91.ª, 92.ª, 93.ª, 94.ª, 95.ª, 96.ª, 97.ª, 98.ª, 99.ª, 100.ª

Imp. de C. Ferrando.—Plaza de la Constitució.

De Reus á Lleyda

8:40 m.—5:23 t.

De Lleyda á Reus

5:50 m.—3:45 t.

De Reus á Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.

- «Música vella», per E. Dorja y Bonaplata, 12
- «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12
- «Tascant per les Serres», per J. Pons y Masaveu, 12
- «Espectres», per Enrich Ibsen, 8
- «Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.
- «Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit: 2 rals.
- «Sant Ramon», 2
- «Planys», 2
- «El Maçoudis», per Brunet y Bellé, 4

SECCIÓ CASTELLANA

- «España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
- «Patria y Región», per Salvador Golpe, 12
- «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2

SECCIÓ GALLEGA

- «Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
- Ademés están á la venda diferentes obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjeros.

Caramelos Pectorals

del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l'aparat respiratori tan sols prenentne un al anarsen á dormir y altre á la matirada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80.

Preu de la capsa 6 rals.